

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۵			
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت دوم خرداد ماه سال ۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی			
ردیف	سؤالات			نمره	
	<p>الف- معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید .</p> <p>۱- صد هزاران خلق سودایی از او . ۲- دو چشم خرد بیوشی همی . ۳- معنی ها همه آن جا نشستند بودند . ۴- ز پیش حادثه باید که پای پس نکشیم . ۵- دل نیابی جز که در دل بردگی . ۶- به گونه ی ماه نامت / زبانزد آسمان ها بود . ۷- زلیخا خواست که ملامت را بر ایشان غرامت کند . ۸- خلیفه را چند گونه صورت کردند تا نیک آزار گرفت . ۹- بینی تو فردا سنان مرا همان گرد کرده عنان مرا ۱۰- مرد هنرمند یا مروت ، اگر چه حامل منزلت و بسیار خصم باشد ، به عقل و مروت خویش پیدا آید . ۱۱- پاک است طرب نامه ی خوش بوی سلوکش این گل که چنین چهره ی خرسند گشوده است</p>				۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۷۵ ۰/۱۷۵ ۱ ۱
۲	<p>ب- لغت (۲ نمره) معنی لغت های مشخص شده را بنویسید .</p> <p>۱- جبه ای داشت ، جبری رنگ ، خلق گونه . ۲- گفتمی که خرده ی مینا بر خاکش ریخته . ۳- همی سوزد از مهر فریش دلم . ۴- ترسم نرسی به کعبه ای اعرابی . ۵- نمرود مر ندیمان را گفت که حال ابراهیم به چه رسید . ۶- شمعی خرد با مفاتیح در آستین نهاد . ۷- از تیغ مهر و ناوک انجم خلاص یافت . ۸- انعام ما ، کوتوال و دروازه بان و کرناچی .</p>				
	<p>پ- خودآزمایی (۴ نمره)</p> <p>۱- در بیت زیر ، هر یک از واژه های « طوطی » و « قفس » رمز چیست ؟ « بود بازرگان و او را طوطی ای در قفس محبوس زیبا طوطی ای »</p> <p>۲- ابیات زیر به کدام موضوع مشترک اشاره دارند ؟ « نگار من که به مکتب نرفت و خط نوشت به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد » « یتیمی که ناکرده قرآن درست کُتُب خانه ی چند ملت بشست »</p> <p>۳- معنی عبارت « به پاسخ آن که از وی رفت گرفتار » را بنویسید .</p> <p>۴- در بیت « به تماشای غنچه های شهید / گل به رنگ پریده می آید » چرا شاعر گل هایی را که برای تماشای شهید آمده اند ، رنگ پریده توصیف می کند ؟</p> <p>۵- بیت « یا رب این آتش که بر جان من است / سرد کن زان سان که کردی برخلیل » به کدام ماجرا اشاره می کند؟</p> <p>۶- شعر زیر را جزء کدام یک از انواع ادبی می توان به شمار آورد ؟ « چو نیکو بنگری در اصل این کار هم او بیننده ، هم دیده است و دیدار جهان را سر به سر آینه می دان به هر یک ذره ای صد مهر تابان »</p> <p>۷- مفهوم هر یک از کنایه های مقابل را بنویسید . (الف) باد در مشت داشتن</p>				۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۰/۱۵ ۱
	<p>ب) زبان درکشیدن</p> <p>« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »</p>				

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۸ صبح	
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۵	
دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت دوم خرداد ماه سال ۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	
ردیف	سؤالات	نمره	
	ت- دانش های ادبی (۳ نمره)		
۰/۲۵	۱- مهرداد اوستا در سرودن کدام قالب شعری ، طرحی نو در انداخت ؟		
۰/۲۵	۲- گزارش نویسنده از زندگی و حالات روحی و فکری خویش ، در اصطلاح ادبی ..... نام دارد .		
۰/۲۵	۳- نوع نثر نوشته ی زیر را بر اساس شیوه ی نگارش بنویسید . « چون دمنه از اغرای شیر برداخت و دانست که به دم او آتش فتنه از آن جانب بالا گرفت ، خواست که گاو را ببیند و او را هم بر باد نشاند . »		
۰/۲۵	۴- عبارت «این کتاب حاوی داستان های متعدّد و متنوّع باموضوعاتی چون عشق، امید و ترس از خدا و ابتلای پیامبران است که حسین بن اسعد دهستانی آن را در قرن ششم به فارسی ترجمه کرده است.» معرف کدام اثر است ؟		
۰/۱۵	۵- هر یک از آثار مقابل از چه کسی است ؟ الف) کمند گیسو ب) دزد و مهتاب		
۰/۱۵	۶- دو ویژگی شعر « کمال الدین اصفهانی » را بنویسید .		
۰/۲۵	۷- در بیت زیر ، کدام ویژگی ، بین « نرگس نو » و « تاج اسکندری » پیوند شباهت برقرار کرده است ؟ « نگه کن که ماند همی نرگس نو / ز بس سیم و زر تاج اسکندری را »		
۰/۲۵	۸- فردوسی برای خلق صحنه ی حماسی ، در بیت زیر ، کدام آرایه ی ادبی را به کار گرفته است ؟ « خروش آمد از باره ی هر دو مرد / تو گفتی بدرید دشت نبرد »		
۰/۱۵	۹- در بیت زیر ، نام دو آرایه ی ادبی موجود را بنویسید . « نه همین می رمد آن نوگل خندان از من / می کشد خار در این بادیه دامان از من »		
	ث- درک مطلب (۴ نمره)		
۰/۱۵	۱- مفهوم کلی بیت « کرم کاندز چوب زاییده است حال / کی بداند چوب را وقت نهال » چیست ؟		
۰/۱۵	۲- مفهوم استعاری هر یک از واژه های مشخص شده در بیت زیر را بنویسید . « یادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد »		
۰/۱۵	۳- پیام نهایی بیت زیر را بنویسید . « چو کبک دری باز مرغ است لیکن / خطر نیست با باز کبک دری را »		
۰/۱۵	۴- عبارت « هر آن چه نباید ، دل بستگی را نشاید » با کدام بیت ، ارتباط معنایی دارد ؟ الف) عشق بر سیمرغ جز افسانه نیست / زن که عشقش کار هر مردانه نیست ب) گل اگر چه هست بس صاحب جمال / حسن او در هفته ای گیرد زوال		
۰/۱۵	۵- مولانا در بیت زیر ، انسان را از چه کاری برحذر می دارد ؟ « هر که داد او حسن خود را در مزاد / صد قضای بد سوی او رو نهاد »		
۰/۱۵	۶- عبارت « عقل ، بازیچه است ، از نیک و بد آن چه هست ، خواست اوست . » بیانگر چه مفهومی است ؟		
۰/۱۵	۷- در عبارت زیر ، مقصود از « آتش » چیست ؟ شَبْ به شدّت سرد بود ، دل روح الله ، به حدّت گرم ، « که آتشی که نمیرد ، همیشه در دل او بود . »		
۰/۱۵	۸- با توجه به عبارت زیر ، از نظر بیهقی ، پایداری یک حکومت به چه عاملی بستگی دارد ؟ « دولت ، افتان و خیزان باید که پایدار باشد و دولتی که همواره می رود بر مراد بی هیچ کراهیت ، یک بار خداوندش بیفتد . »		
	ج - شعر حفظی (۱ نمره)		
	بیت های زیر را کامل کنید .		
۰/۱۵	۱- بی ته هر کس به خنده لب گشایه		
۰/۱۵	۲- مرغان نظر باز ..... فروغی از ..... بر افلاک پریدند		
۲۰	جمع نمره	« موفق باشید »	